

Ανατροπή, ελευθερία, πείραμα

ΔΕΝ ΤΑΙΡΙΑΖΕΙ στην περίπτωση ένα συννηθισμένο κριτικό σημείωμα στην εφημερίδα, με τυποποιημένη μορφή και καθορισμένο αριθμό λέξεων. Για να είναι κανείς μέσα στο πνεύμα πρέπει να γράψει την άποψή του για την παραγωγή των Open Arts ως graffiti στον τοίχο ή να την τυπώσει σε φυλλάδες και να τις διανέμει ως άλλος πωππάρης. Τέλος πάντων, να κάνει κάτι μη συμβατικό. Αν τελικά προσπαθήσω να κωδικοποιήσω, έστω με τα συμβατικά μέσα που διαθέτω, το πνεύμα της παράστασης, θα χρησιμοποιήσω τις λέξεις «ανατροπή, παιχνίδι, ελευθερία, εφευρετικότητα, χαρά, πείραμα». Λέξεις ασύνδετες, ατάκτως ριγμένες στο χαρτί, απελευθερωμένες από τη συντακτική εκλογίκευση ολοκληρωμένων προτάσεων. Πιστεύω πως η αισθητική της παράστασης είναι όντως αισθητική ιπτάμενων λέξεων-κλειδιών, χωρίς υπο-

Θέατρο ΤΗΣ ΝΟΝΑΣ ΜΟΛΕΣΚΗ

χρεωτικές αιτιολογήσεις, αισθητική πινελιών, χωρίς ντετερμινιστικές επεξηγήσεις. Αισθητική όμοια μ' εκείνη του Tim Walker, τις φωτογραφίες του οποίου αναφέρει η σκηνοθετίδα της παράστασης Αθηνά Κάσιου ως πηγή έμπνευσης. Και την ευχαριστώ για την απόλαυση από το website του. Οι μαγικές εικόνες του Άγγλου φωτογράφου δεν είναι γρίφοι που θέλουν λύσεις, αλλά χαρακτηρίζονται από άλλο είδος αινιγματικότητα, όπου το αίνιγμα είναι αισθητική οντότητα η οποία θα καταστραφεί από όποια προσπάθεια εύρεσης λύσης ή επεξήγησης ή έστω και ερμηνείας (βλέπε «Dress Lamp Tree» του Tim Walker). Στη μέθοδο της Αθηνάς Κάσιου οι πιο πάνω λέξεις λειτουργούν ως βελάκια γενικών κατευθύνσεων σ' ένα απεριόριστο (όπως εκείνο το περιβάλλον όπου παιζόταν η παράσταση) πεδίο δράσεως. Οι σκηνοθετικές οδηγίες δεν πρέπει να ήταν πιο συγκεκριμένες από «Πηγαίνετε προς αυτές τις κατευθύνσεις από τις δικές σας διαδρομές, το ζητούμενο είναι η ατμόσφαιρα του ονείρου και η απόλαυση του παιχνιδιού». Η συνεχώς μετακινούμενη δράση ενέπλεκε τον θεατή σ' ένα αδιάκοπο κυνήγι οπτασιών. Βλέπαμε μόνο αυτό που φωτιζόταν, το ξαφνικό σκοτάδι ισούταν με την ανυπαρξία, οι εικόνες-σκηνές αποτυπώνονταν στη μνήμη μαζί με τα πρόσωπα των θεατών που περικύκλωναν το χώρο δράσης. Οι φωτισμοί του Γιώργου Κουκουμά ήταν η μισή παράσταση. Στη σκηνογραφία του κλειστού χώρου η Λυδία Μανδρίδου, η Μαργαρίτα Παπαθεοδούλου και η Μαρίνα Χατζηλουκά αισθάνονταν ελεύθερες να δημιουργήσουν το δικό τους Παντού και Πουθενά, όπως έκανε ο Σαίξπηρ στην παραμυθένια του Αθήνα στο «Ονειρο».

Τα αντικείμενα εξέπεμπαν το καθένα τη δική του θεατρικότητα, οι συγκρουόμενες αισθητικές ακτινοβολίες τους ήταν γόνιμες. Οι δανεισμοί από τον Tim Walker (κέρατα στους τοίχους, κρεμαστά φορέματα, δένδρα στον εσωτερικό χώρο, πολυέλεα) συνυπήρχαν με πολλές άλλες εικαστικές εισηγήσεις,

δημιουργώντας την αίσθηση του ανεξάντλητου, του πολλαπλού.

Αν ήμουν θιασάρχης σε αναζήτηση θιάσου, θα έκανα πολλές προτάσεις στα μέλη της ομάδας. Ίσως κάποιες από τις επιλογές μου θα ήταν ενισχυμένες και από τις εντυπώσεις από τις προηγούμενες δουλειές των νεαρών ηθοποιών. Σ' αυτή την παράσταση τα κύρια απαιτούμενα προσόντα ήταν η ικανότητα αποτελεσματικού αυτοσχεδιασμού και η συνειδητοποιημένη σύλληψη της γενικής αισθητικής του θεάματος στο οποίο λάμβαναν μέρος. Κόκκινος, Μανδρή, Κονσόλου, Σοφοκλέους, Σαίτη, Κωνσταντίνου, Σαββίδης, Φυλακτού. Θα έφευγα μ' ένα μικρό θιάσο.

Δεν κατάφερα να είμαι καλός δέκτης των μηνυμάτων που εξέπεμψαν οι δύο προηγούμενες παραστάσεις της Αθηνάς Κάσιου «Ο Καραγκιόζης εκτός» και «In Two Minds», τα είδα ως πειράματα για χάρη των πειραμάτων. Το «Ονειρο καλοκαιρινής νύχτας» δεν μπορεί να διεκδικήσει πρωτοποριακή πατέντα ως «κινούμενη παράσταση», υπήρξαν παραστάσεις που η δράση και οι θεατές μετακινούνταν, αλλά συνθήκες το χαρακτηριστικό τους ήταν η αυστηρώς οργανωμένη και κατευθυνόμενη κίνηση των θεατών για να μη χάσουν κανένα κομμάτι του παρουσιαζόμενου συνόλου. Η χάρη και η διαφορετικότητα της παράστασης της Κάσιου δεν είναι μόνο η ελευθερία των συντελεστών αλλά και η ελευθερία των θεατών να φτιάξουν στην ουσία μια δική τους παράσταση ο καθένας, μια και είχαν τη δυνατότητα της επιλογής, της επανάληψης, της εγκατάλειψης των σκηνών, τη δυνατότητα του σχολιασμού, της συμμετοχής, της δραστη-

«Μια θεατρική παράσταση μέσα σε ένα περιβάλλον όπου ένα όνειρο ζωντανεύει και καλεί εσάς να διαλέξετε ελεύθερα τη δική σας διαδρομή μια βραδιά του Μάν»

δραστηκής επαφής με το δρώμενο. Η ενεργός ατομικότητα του θεατή στη θέση της συννηθισμένης συλλογικής παθητικότητας ήταν ενδιαφέροντα εμπειρία που πρόσφερε η παραγωγή.

Το πολύ ωραίο φινάλε είχε το απαραίτητο ενωτικό φόρτε με την ευρηματική χρήση της πρόσωσης του τριώροφου κτηρίου, έτσι ώστε ακόμα κι εκείνοι που είχαν κουραστεί τα πόδια τους, ενθουσιάστηκαν.

«Ονειρο καλοκαιρινής νύχτας» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ. Παραγωγή Open Arts. Σκηνοθεσία: Αθηνά Κάσιου. Σκηνογραφία/Κοστούμια: Λυδία Μανδρίδου, Μαργαρίτα Παπαθεοδούλου, Μαρίνα Χατζηλουκά. Μουσική: Chris Bathgate. Σχεδιασμός φωτισμών: Γιώργος Κουκουμάς. Παιζουν: Δημήτρης Αντωνίου, Άντρια Ζένιου, Λένα Κάσιου, Βαλεντίνος Κόκκινος, Μέλπω Κολόμβου, Μαρίνος Κονσόλου, Μάριος Κωνσταντίνου, Μαρίνα Μανδρή, Νίκανδρος Σαββίδης, Μάρλεν Σαίτη, Μιχάλης Σοφοκλέους, Γιώργος Τζωρτζής, Ανδρέας Φυλακτού, Στέλιος Χλιαράς